

Pravidla pro tituly rozhodčích

Schválená GA 1982, změněná GA v letech 1984-2013

1. Úvodní ustanovení

1.1 Tato pravidla mohou být změněna pouze Valným shromážděním (General Assembly - GA) na základě doporučení Komise rozhodčích (Arbiters' Commission).

1.1.1 Pravidla mohou být měněna výhradně každý čtvrtý rok po roce 2004 (nerozhodne-li Komise, že je potřeba provést urychlenou změnu).

1.1.2 Případné změny nabudou účinnosti 1.7. roku následujícího po schválení změn Valným shromážděním.

1.1.3 Rozhodčím se udělují tituly International Arbiter (IA) a FIDE Arbiter (FA).

1.1.4 Tituly platí doživotně od data udělení či registrace.

1.1.5 Žádosti posuzuje FIDE Komise rozhodčích.

1.1.6 Komise rozhodčích je jmenována Valným shromážděním na stejné funkční období jako FIDE President. Komise se skládá z předsedy, který je jmenován prezidentem FIDE, a sekretáře, který je jmenován předsedou Komise po konzultaci s FIDE prezidentem a ne více než 11 odborníků, kteří mají hlasovací právo v Komisi. Žádná federace nesmí mít v Komisi více než jednoho zástupce.

1.1.7 Prezidentská rada (Presidential Board) nebo Výkonná rada (Executive board) mohou vyslovit souhlas s udělením titulů dle 1.1.3 pouze v jasných případech a to po konzultaci s předsedou Komise rozhodčích.

1.1.8 Komise zpravidla zasedá a rozhoduje v termínu bezprostředně předcházejícímu zasedání Valného shromáždění.

1.1.9 Ve výjimečných případech může Komise doporučit udělení titulu korespondenčním hlasováním.

2. Obecná pravidla pro normy rozhodčích

2.1.1	Systém	švýcarský, každý s každým nebo jiný
	Úroveň	mistrovství světa, mistrovství kontinentu, národní mistrovství
	Druh	jednotlivci nebo družstva
	Certifikáty	počet norem, které mohou být na akci vydány
	Normy	počet norem, které může rozhodčí použít ve své žádosti

Systém	Úroveň soutěže	Druh	Certifikáty	Normy
všechny	světové	všechny	bez limitu	bez limitu
všechny	kontinentální	všechny	bez limitu	bez limitu
švýcarský	mezinárodní	všechny	1 na 50 hráčů	bez limitu
každý s každým	mezinárodní	všechny	maximálně 2	bez limitu
švýcarský	národní mistrovství	jednotlivci/ družstva (dospělí)	1 na 50 hráčů	maximálně 2
každý s každým	národní mistrovství	jednotlivci/ družstva (dospělí)	maximálně 2	maximálně 2
rapid šach	světové / kontinentální	všechny	bez limitu	maximálně 1

- 2.1.2 Normu může získat též rozhodčí v nejvyšší národní mistrovské soutěži družstev, jsou-li splněny tyto podmínky:
- hraje se nejméně na čtyřech šachovnicích
  - hraje nejméně 10 týmů
  - nejméně 60 % hráčů má FIDE ELO
  - hraje se nejméně 5 kol
- 2.1.3 V žádostech o tituly FA a IA musí být zahrnuty normy ze dvou různých formátů (tzn. švýcarský systém nebo každý s každým nebo soutěže družstev). Pouze všechny turnaje řízené švýcarským systémem mohou být akceptovány v případě, že alespoň jeden z nich je mezinárodní FIDE turnaj s účastí minimálně 100 hráčů, nejméně 30% hráčů má FIDE rating a hraje se na nejméně na 7 kol.
- 2.1.4 Žadatel od titulu IA/FA musí být starší 21 let.

3. Požadavky pro titul FIDE Arbiter (FA)

Všechny podmínky z následujících:

- 3.1 Důkladné znalosti Pravidel šachu FIDE, obecných pravidel a doporučení pro šachové soutěže, švýcarského systému.
- 3.2 Po celou dobu svého působení v roli rozhodčího prokazoval naprostou objektivitu.
- 3.3 Dostatečná znalost nejméně jednoho oficiálního jazyka FIDE.
- 3.4 Dovednost zacházení s digitálními hodinami různých typů a pro různá nastavení.
- 3.5 Praxe hlavního rozhodčího nebo jeho zástupce na nejméně třech akcích započítávaných na FRL (tyto akce mohou být buď národní nebo mezinárodní) a účast na jednom FIDE semináři rozhodčích (FIDE Arbiters' Seminar) a úspěšné složení zkoušky (nejméně 80%) stanovenou Komisi rozhodčích.
Za platnou normu z akce započítávané na FRL se považuje každý turnaj s minimem 10 hráčů v případě, že se hraje každý s každým, s minimem 6 hráčů v případě, že se hraje každý s každým dvoukolově a s minimem 20 hráčů v případě, že se hraje švýcarským systémem.
- 3.6 Titul FIDE Arbiter pro každou z organizací IBCA, ICSC, IPCA se považuje za jednu FA normu.
- 3.7 Působení v roli „match arbitera“ na Olympiádě se považuje za jednu FA normu. Pro žádost o titul může být použita nejvýše jedna taková norma.
- 3.8 Působení v roli hlavního rozhodčího nebo jeho zástupce na turnajích v rapid a bleskovém šachu se zápočtem na FRL, s minimem 30 hráčů a na 9 kol, se považuje za jednu FA normu. Pro žádost o titul může být použita nejvýše jedna taková norma.
- 3.9 Účast na jednom FIDE semináři rozhodčích a úspěšné složení zkoušky (nejméně 80%) stanovenou Komisi rozhodčích, se považuje za jednu FA normu. Pro žádost o titul může být použita nejvýše jedna taková norma.
- 3.10 Žadatelům z federací, které nemohou zorganizovat žádný turnaj, který by vyhověl podmínkám pro zápočet na FRL či pro získání titulu, může být titul udělen po úspěšném složení zkoušky (nejméně 80%) stanovenou Komisi rozhodčích.

4. Požadavky pro titul International Arbiter (IA)

Všechny podmínky z následujících:

- 4.1 Důkladné znalosti Pravidel šachu FIDE, obecných pravidel a doporučení pro šachové soutěže, švýcarského systému, předpisů FIDE týkajících se pravidel pro udělování titulů a fungování FIDE ELO systému
- 4.2 Po celou dobu svého působení v roli rozhodčího prokazoval naprostou objektivitu.
- 4.3 Povinná znalost anglického jazyka (přínejmenším na konverzační úrovni) a šachové terminologie v ostatních jazycích FIDE.
- 4.4 Dovednost práce s počítačem nejméně na úrovni běžného uživatele. Znalost losovacích programů schválených FIDE, MS Word, MS Excel a e-mail.
- 4.5 Dovednost zacházení s digitálními hodinami různých typů a pro různá nastavení.
- 4.6 Praxe rozhodčího na nejméně čtyřech akcích započítávaných na FRL jako jsou například následující:
  - a) finále národního mistrovství jednotlivců dospělých (nejvýše dvě normy)
  - b) všechny oficiální turnaje a zápasy FIDE
  - c) turnaje a zápasy o mezinárodní tituly
  - d) mezinárodní turnaje se zápočtem na FRL o nejméně 100 hráčích, s minimálně 30% hráčů s ratingem FIDE a minimálně na 7 kol (nejvýše jedna norma)
  - e) všechny oficiální mistrovství světa a kontinentální mistrovství v rapid a bleskovém šachu dospělých a mládeže (nejvýše jedna norma).
- 4.7 Titul mezinárodního rozhodčího pro každou z organizací IBCA, ICSC, IPCA se považuje za jednu IA normu.
- 4.8 Působení v roli „match arbitra“ na Olympiádě se považuje za jednu IA normu. Pro žádost o titul může být použita nejvýše jedna taková norma.
- 4.9 Titul International Arbiter může být udělen pouze žadatelům, kterým již byl udělen titul FIDE Arbiter.
- 4.10 Všechny předkládané normy pro titul International Arbiter musí být odlišné od norem, které již byly použity pro titul FIDE Arbiter a předložené normy musí být dosaženy po udělení titulu FIDE Arbiter.
- 4.11 Nejméně dvě předložené normy budou podepsány různými hlavními rozhodčími.

5. Řízení o udělení titulu

- 5.1 Formuláře žádosti o tituly uvedené v 1.1.3 jsou součástí přílohy. Jsou to:
Tournament Report Form s křížovou tabulkou a rozhodnutími o námitkách – IT3 (1 pro každou normu)
Arbiter Norm Report Form – IA1 nebo FA1 (1 pro každou normu)
Arbiter Title Application Form– IA2 nebo FA2
Všechny certifikáty musí být podepsány hlavním rozhodčím a zodpovědným zástupcem federace za turnaje. V případě, že žadatel je hlavním rozhodčím, pak může certifikát podepsat organizátor nebo oprávněný funkcionář federace.

- 5.2 Normy přikládané k žádosti o titul musí být získané na akcích, jejichž data začátku spadají do šestiletého časového úseku. Žádost musí být podána tak, aby ji stihl projednat nejpozději druhý FIDE kongres konaný po skončení poslední akce. Normy ze seminářů jsou platné po dobu 4 let.
- 5.3 Žádost musí být podána na FIDE sekretariát prostřednictvím národní federace žadatele. Národní federace odpovídá za zaplacení poplatku. Pokud federace žadatele odmítá žádost podat, může žadatel předat svůj případ FIDE komisi rozhodčích, která ji prozkoumá. Pokud se zjistí, že neexistuje oprávněný důvod pro odmítnutí, může se žadatel obrátit na FIDE a podat žádost (a zaplatit) o titul sám.
- 5.4 Aby žádosti mohly být řádně posouzeny, je k dispozici 60-ti denní lhůta. Pro žádosti, které mají být posouzeny v kratším časovém měřítku, než je výše uvedeno, je nutné uhradit 50% příplatek z cílové částky. Žádosti, které budou doručeny během prezidentské rady, výkonné rady nebo valného shromáždění, jsou zpoplatněny se 100% příplatkem.
Výjimka: od příplatku může být upuštěno, pokud poslední norma byla dosažena tak pozdě, že nemohla být dodržena lhůta pro podání žádosti.
- 5.5 Všechny žádosti o titul doplněné veškerými detaily musí být zveřejněny na webových stránkách FIDE nejméně 60 dní před konečným rozhodnutím, aby mohly být podány případné námitky.

6. Licence rozhodčích

- 6.1 Titulovaný aktivní rozhodčí (Mezinárodní rozhodčí nebo FIDE rozhodčí) a národní rozhodčí působící ve své funkci na FIDE turnajích započítávaných na FRL budou zpoplatněni "licenčním poplatkem".
- 6.2.1 Licence bude platná doživotně, pod podmínkou, že rozhodčí bude aktivním rozhodčím, a vejde v platnost ode dne následujícího po dni, kdy FIDE obdrží platbu za licenční poplatek.
- 6.2.2 Licenční poplatek za národní rozhodčí je platný doživotně.
- 6.2.3 Pokud národnímu rozhodčímu je udělen titul "FIDE rozhodčí", musí být uhrazen FIDE licenční poplatek za tento titul.
- 6.2.4 Pokud si rozhodčí zvýší svoji kategorii, pak pouze rozdíl licenčního poplatku mezi kategoriemi musí být uhrazen FIDE.
- 6.2.5 Pokud "FIDE rozhodčí" získá titul "Mezinárodní rozhodčí", musí být uhrazen FIDE licenční poplatek za nový titul.
- 6.3 Licenční poplatky:
a) pro rozhodčí kategorie A (pouze IA):		300 €
b) pro rozhodčí kategorie B (pouze IA):		200 €
c) pro rozhodčí kategorie C:	IA	160 €
	FA	120 €
d) pro rozhodčí kategorie D:	IA	100 €
	FA	80 €
e) pro národní rozhodčí		20 €

- 6.4 Neuhrazení licenčního poplatku povede k vyloučení rozhodčího ze seznamu FIDE rozhodčích.
- 6.5 Licence rozhodčích vstoupí v platnost od 01. 01. 2013.
- 6.6 Od 01. 01. 2013 všichni rozhodčí FIDE turnajů započítávaných na FRL musí mít licenci.
- 6.7.1 Rozhodčí, který se stal neaktivním (viz příloha 2, články 1.3 a 1.4) již není považován za rozhodčího s platnou licenci.
- 6.7.2 Má-li rozhodčí být opět aktivním, musí uhradit poplatek za novou licenci dle odst. 6.3.
- 6.8 Pokud nebude splněna podmínka článku 6.6, turnaje nebudou započteny na FRL.
- 6.9 Od 01. 01. 2013 bude licenční poplatek účtován společně s poplatkem za všechny udělené tituly rozhodčích.

7. Seznam formulářů

1. Tournament report form IT3.
2. International Arbiter norm report form IA1.
3. Application for award of the title of International Arbiter IA2.
4. FIDE Arbiter norm report form FA1.
5. Application for award of the title of FIDE Arbiter FA2.

8. Příloha 1: Směrnice pro školení šachových rozhodčích.

Příloha 1a: Seznam lektorů pro semináře FA.

9. Příloha 2: Směrnice pro klasifikaci šachových rozhodčích.

Příloha 2a: Kategorie rozhodčích A.

Příloha 2b: Kategorie rozhodčích B.

Příloha 2c: Kategorie rozhodčích C.

Příloha 2d: Kategorie rozhodčích D.

Příloha 2e: Neaktivní rozhodčí.

10. Příloha 3: Seznam licencovaných rozhodčích.

11. Příloha 4: Skladba (složení) rozhodčích ve FIDE soutěžích.

Text překladu schválen VV ŠSČR dne 16. 6. 2014. Při rozporu mezi českým překladem a originální verzí platí anglický originál.

Viktor Novotný
předseda ŠSČR